

1. Opstart af ny kontraktperiode, herunder personaleoversigt

Studievalg Nordjylland (SVN) valgte allerede længe inden udbuddet var afklaret at planlægge de fremtidige opgaver, som om vi ville vinde den nye kontrakt. Så planlægningen af årets vejledningsaktiviteter, planlægningen af nye opgaver og mht. nye institutioner/geografiske områder blev påbegyndt primo 2009.

Vejledningen om valg af videregående uddannelse på erhvervsuddannelsesområdet skulle efter det nye udbud have øget fokus og vægt. SVN tog initiativ til at deltage i et møde med samtlige direktører for eud-området i regionen og opnåede enighed om, at den øgede VU-vejledning var vigtig, og at skolerne ville bakke aktivt op, og at vejledningen skulle foregå i et aktivt samarbejde mellem skolerne og SVN. I lyset af, at der ikke i udbuddet var stillet midler i udsigt til etablering og drift af vejledningen, opnåedes enighed om SVNs forslag om at søge regionale puljemidler til dette, med SVN og samtlige skoler som aktører.

Vi fulgte op med møder på uddannelseslederniveau på de enkelte skoler (de tekniske skoler dog som fællesmøder), og også her viste der sig god opbakning til formålet og vore forslag til vejledningens organisering. Se afsnit 2.

Udbuddet definerede SVNs dækningsområde til hele Region Nordjylland, dvs. en udvidelse med 2 kommuner og tilhørende målgrupper, ungdoms- og videregående institutioner. SVN planlagde tidligt i foråret en omfordeling af ansvaret for skoler og andre opgaveområder på medarbejderne. I samarbejde med Studievalg Midt-Vest skete en god overdragelse af de nye områder, og SVN og centrets ansvarlige for områderne tog kontakt til institutionernes ledelse og kontaktpersoner for at aftale de fremtidige vejlednings- og samarbejdsvilkår. Samarbejdet fungerer fint, og det er vores klare indtryk at de 'nye' institutioner er glade for samspillet med SVN.

For at rumme de nye områder og nye opgaver til det uændrede vederlag har SVN – ift. tidligere kontraktperiode - tilpasset åbningstiderne i den åbne vejledning, hvilket har givet mere luft til det øvede omfang af vejledningsopgaver på ungdomsuddannelsesinstitutionerne. Hertil har vi rationaliseret de kollektive vejledningsaktiviteter mht. antal og holdstørrelser på skolerne, samt generelt valgt på alle områder alene at sætte nye initiativer i gang i det omfang ressourcerne kunne dække.

Personale. Det nye udbud opererer med uændret vederlag til SVN trods udvidelse af opgaver og geografisk/målgruppemæssigt dækningsområde. SVN har kunnet fastholde personaleomfanget på 8 fastansatte. To personer er gået på deltid, hvilket har muliggjort, at vi har kunnet ansætte en person i flexjob til en stærkt tiltrængt aflastning på det administrative område. En medarbejder sagde op pga. nyt job pr. 1. august 2009, men vi var i den heldige situation at kunne fastansætte en projektmedarbejder, som har flere års (vejleder)erfaring som studentermedhjælp i SVN.

2. EUD indsatsen - herunder samarbejdet og aftaler med erhvervsskolerne

Som nævnt i afsnit 1 har vi tidligt opnået kontakt og aftaler med alle erhvervsskoler i området. I SVN er lederen og en medarbejder de overordnede ansvarlige for at indlede samarbejdet og udvikle vejledningskonceptet og medarbejdernes opgaver på EUD-området. Lige som på gymnasieområdet har hver skole fået tildelt en fast SVN-vejleder, som er ansvarlig for al kontakt og samarbejde med skolen og dennes udpegede kontaktpersoner. Der er holdt møde med hver skole og indgået aftale om vejledningsaktiviteter og samarbejdet om dette.

SVN's konkrete aftaler varierer fra skole til skole. Men SVN's vejledningskoncept omfatter:

Grundforløbene

På sidste år/semester af grundforløbet gennemfører SVN eller skolens vejledere oplæg for alle elever, overordnet om deres muligheder for videregående uddannelse efter endt EUD, hvad vil det sige at tage en videregående uddannelse, motivation mv., samt om Studievalg som vejledningstilbud. SVN har størst fokus på elever, der går på de grundforløb, som vi i samarbejde med skolen vurderer som de mest relevante og interesserede i videregående uddannelse. SVN har udviklet oplæg, som kan bruges i denne orientering.

Hovedforløbene

Her har SVN udviklet et nyt koncept: Alle elever på det sidste år af hovedforløbene screenes via et elektronisk spørgeskema, udviklet af SVN. Her tilkendegiver eleverne bl.a., om de overvejer noget med videregående uddannelse efter endt EUD. Skolen sørger for, at eleverne udfylder skemaerne mens de er på skoleophold. Alle interesserede elever inviteres til Studie- og Erhvervstræf, som afholdes sammen med Uddannelse Uden Grænser-messen i januar. SVN udvikler og afholder her et antal uddannelsesoplæg målrettet relevante grupper af eud-forløb. Ved SE-træf deltager eleverne i et (evt. flere) af disse oplæg fra kl. 16.30. De supplerer med besøg hos de videregående uddannelser på messen. SVN er desuden til rådighed for individuel vejledning ved SE-træf.

Individuel vejledning

Hvor erhvervsuddannelserne er på samme adresse som erhvervsgymnasiet, inviteres EUD-eleverne til at bruge de faste træffetider der. SVN afholder ikke faste træffetider på de enkelte erhvervsskoler. Dog kan der laves aftale om træffetid/individuel vejledning på opfordring af kontaktpersonen. SVN tilbyder og synliggør mulighederne for at få individuel vejledning via mail, telefon, online via Messenger samt i vejledningsbutikken i Aalborg. Studievalg laver fortsat et brev (dimmittend-brev) om videregående uddannelse og vejledning, som vi beder skolen udlevere til alle, der afslutter en erhvervsuddannelse.

Ovennævnte koncept er aftalt med og igangsat på alle erhvervsskoler i regionen. SVN's oplæg er sendt til alle skoler, og vi forventer, at skolerne bruger dette som aftalt til orientering af alle grundforløbselever. SVN's vejledere har selv indtil nu i efteråret afholdt 9 oplæg for grundforløbselever med vurderet særlig interesse for videregående uddannelse. Ca. 220 har deltaget. 8 erhvervsskoler har brugt det omtalte screeningskema til hovedforløbselever, men kun relativt få hold og elever (i alt 73) har besvaret det, og kun få af disse har vist interesse for videregående uddannelse. SVN registrerer antallet af vejledninger i den åbne vejledning med unge i "andre ungdomsuddannelser", dvs. i gang med EUD. I 2009 har vi i alt haft 89. Vi registrerer ikke hvem der henvender sig med baggrund i en afsluttet EUD, men vores vurdering er at der er væsentligt flere.

Som nævnt er der opbakning til vejledningssamarbejdet på ledelsesniveau, men på det praktiske og logistiske niveau er samarbejdet fortsat under udvikling. Erhvervsskolernes undervisere mv. har i høj grad fokus på elevernes gennemførelse og fastholdelse, og vejledning om videregående uddannelse er - på 'det udførende niveau' - i vid udstrækning en fremmed fugl. Man har svært ved at se formålet med vejledning om videregående uddannelse og opfatter måske initiativet som et forsøg på at overtage eleverne. Samtidig er det meget få elever, der allerede i deres skoletid har en aktuel interesse i videregående uddannelse. Det er formentlig vigtigt at opnå forståelse for, at SVN's ærinde er at bidrage til at eleverne opnår et helhedsbillede af deres muligheder og så et frø, så de senere, hvis/ når det bliver aktuelt, kan søge yderligere vejledning. Se også afsnit 9.

3. Udvidet behov - indsatsen - metoder og erfaringer

SVN har besluttet i 2009 at sætte fokus på at nå flere vejledningssøgende med udvidet behov, i den åbne vejledning og især i ungdomsuddannelserne. Det har vi gjort på en række områder:

- Indarbejdelse af identifikationspunkter som slide og italesættelse i de kollektive oplæg, med god effekt. De unge kan genkende sig selv: Jeg er sådan én der er den første student i familien, jeg er sådan en der ikke får så gode karakterer og ikke rigtig ved, hvad jeg skal stille op med min studentereksamen.
- SVN bruger systematisk den nationale definition af barrieretyper. Den er efterhånden indarbejdet i alles bevidsthed og det fungerer i praksis.
- SVN har udarbejdet faste detaljerede koncepter for gruppevejledninger for hhv. Barrieretype 1 (Uddannelsesfremmed baggrund) og 4 (Handlingsbegrænsende tvivl). Beskrivelserne omfatter konkrete anvisninger på øvelsestyper, taleark, redskaber og rammerne for hver gruppevejledningstype: Dette giver de enkelte vejledere mod på at prøve konceptet af.
- Aftaler om screeninger af afgangselever på bestemte skoletyper, f.eks. hf'ere eller htx'ere, men også stx'ere på udkantsgymnasier (Fjerritslev f.eks.).
- I samarbejde med EUC Nord er søgt og opnået projektmidler fra Region Nordjylland til et projekt. Det omfatter screening af alle afgangselever på hhx og htx med henblik på identificering af uddannelsesstivl og uddannelsesfremmed baggrund. Samtaler med gennemførelsesvejledning og henvisning til SVN af elever med behov herfor, til udvidede individuelle samtaler eller gruppevejledninger. Formålet med projektet er, udover den udvidede vejledningsindsats på skolen, at afdække hvorledes metoden kan udvides til anvendelse på andre skoler.
- Alle SVNs vejledere har således indgået aftaler med næsten alle skoler om særlige aktiviteter mhp at identificere, nå og vejlede elever med udvidet behov. Aftalerne er differentierede ift mulighederne på den enkelte skole, men omfatter fx aftaler om at gennemførelsesvejlederne henviser elever på baggrund af egne samtalerunder eller screening af bestemte klasser med spørgeskema. Vejledningen finder sted i form af særligt tilrettelagte individuelle samtaler eller gruppevejledninger, ofte tilpasset i tid, så der kan henvises herfra til Brobygning, Studie- og erhvervstræf eller Åbent Hus.
- Ved Studie- og erhvervstræf 2010 tilbyder SVN 2x2 workshops (gruppevejledning) for elever med udvidet behov. Her er i alt tilmeldt 132 elever.
- Øget fokus i ERFA UB på erfaringsudveksling af metoder for afvikling af gruppevejledning samt mulige tiltag med henblik på at udvikle et nationalt screeningskema, der kan identificere alle barrieretyper.

SVN har på baggrund af ovenstående indsatser i 2009 udvidet antallet af vejledninger med unge med udvidet behov.

Vejledninger af unge med udvidet behov

	I alt	I åben vejledning
2008	572	390
2009	1612	1090
Ændring	1040 (+182%)	700 (+179%)

Det er vores forventning, at det øgede omfang af vejledning af unge med udvidet behov medfører at flere bliver afklaret og søger en videregående uddannelse. Det findes der ikke

konkret grundlag for at påvise, men i de konkrete vejledningssituationer oplever vi oftest, at den vejledningssøgende får en øget selvtillid, afklaring, redskaber og viden.

4. Ug.dk - anvendelse og erfaringer med den nye Ug.dk og anden brug af it

Ug.dk er vores absolut vigtigste vejledningsredskab og opslagsværk vedr. viden om uddannelse og uddannelsessystemet. Vi præsenterer ug.dk for eleverne ved de kollektive oplæg og opfordrer dér og ved alle givne lejligheder de vejledningssøgende til at bruge ug.dk i deres søgning efter information og som led i deres afklaring og valg.

Ug.dk indeholder langt det meste af den information, som vi og de vejledningssøgende har brug for, den er opdateret og fungerer på mange områder rigtig godt.

Der er dog også forhold ved ug.dk som ikke fungerer hensigtsmæssigt, især i forhold til de vejledningssøgende. Megen søgning og systematisk brug af ug.dk forudsætter for stor forhåndsindsigt i uddannelsessystemet og de forskellige uddannelses typer, herunder efter- og videreuddannelsesområdet.

De vejledningssøgendes indsigt i dette (samt i begreber om adgang og optagelse) er begrænset, selv for dem som har været præsenteret for SVN's gennemgang af uddannelsessystemet, adgangskrav mv. ved vore oplæg.

Søgefunktionerne og logikken bag bør gennemgås kritisk og med udgangspunkt i brugernes behov, således at det i videst mulig udstrækning sikres, at søgningerne giver de resultater, brugeren forventer (fx at en søgning på uddannelsen "kommunikation" resulterer i at uddannelsen kommer som resultat nr. 1), og således at der sker en tydeligere markering eller adskillelse af de forskellige uddannelses typer. Hertil kan præsentationen af uddannelserne i de enkelte artikler forbedres, med tydeligere og entydige overskrifter, præsentation af adgangskrav, uddannelsens jobmuligheder (erhverv) mv.

Studievalgs tværgående erfa-gruppe om IT og web har analyseret ug.dk og udformet et notat med kommentarer og konkrete forslag til forbedringer. Notatet fremsendes til UVM snarest muligt.

Optagelse.dk. SVN bruger også andre officielle og offentlige it-redskaber, bla optagelse.dk. Denne er blevet klart forbedret i den nye version der kom i 2009. Som redskab for den ansøger, som forventeligt kun skal bruge den én gang, er optagelse.dk dog stadig i for høj grad et it-system frem for et bruger-relateret redskab, hvor vægten er på intuitiv anvendelse med udgangspunkt i brugerens behov og forudsætninger.

Studievalg, bla SVN, har deltaget i det årlige møde mellem UNI*C, ministerierne og institutionerne, og her dels kommenteret sitet og dels givet tilsagn om at kommentere med henblik på at forbedre sitet mht kommunikation og brugervenlighed. Kommentarer er sendt til UNI*C og vi håber de bliver indarbejdet.

Studievalg.dk og Sitecore. SVN's hjemmeside er opbygget og i funktion med de informationer og den opbygning, som er forelagt fra UVM's side. Vi har fokuseret på, at vores side skal fungere som en beskrivelse af Studievalg Nordjylland og vores vejledningsaktiviteter. Den er beskrivende og fungerer som dokumentation mere end som et egentlig informations-redskab for vejledningssøgende. Ved opbygningen af vores side har vi benyttet den nye Sitecore. Udviklingen af vores side har været præget af en indbygget manglende fleksibilitet ift. hvordan siderne kan bygges op, og hvordan sidernes struktur kan være. Arbejdet med Sitecore har medført en del startproblemer og frustrationer. Vi har også manglet en supportfunktion, hvor vi kunne få besvaret vores spørgsmål og få hjælp til at løse konkrete problemer.

Øvrig brug af IT. Generelt har vi i Studievalg Nordjylland fokus på at bruge IT, hvor det synes brugbart og relevant. Vi har onlinevejledning via Messenger som en kanal hvor vejledningssøgende også kan få vejledning – i hele centerets åbningstid.

Vi har udviklet hjemmesiderne, www.brobygningnordjylland.dk og www.se-studievalg.dk, som fungerer som informationskilder om henholdsvis brobygningsaktiviteterne i Nordjylland, og om Studie- og Erhvervstræf i Aalborg for nordjyske elever i ungdomsuddannelserne og andre interesserede. Vi har samarbejdet med et privat IT-firma og andre Studievalg-centre omkring udviklingen af et tilmeldingssystem til Brobygning.

5. Samarbejdet med de gymnasiale uddannelser

Samarbejdet med de gymnasiale uddannelser fungerer på alle skoler godt og i en positiv ånd. Der er en del variation i, hvori samarbejdet består og hvor tæt det er. Det administrative og logistiske samarbejde fungerer alle steder godt, eller i hvert fald godt nok, og understøtter i alle tilfælde vore aktiviteter og arbejde på og med skolen.

Samarbejdet med skolernes vejledning og om vejledningen: der er næsten overalt god forståelse for SVN's opgave og værdien i vores arbejde, og det kommer til udtryk i, at gennemførelsesvejlederne de fleste steder nu henviser elever med behov for vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv til vores vejledning – og i vid udstrækning også henviser elever med vejledningsbehov vedr. erhvervsuddannelse til SVN's vejledning, og så tager vi dem med så vidt vores indsigt rækker.

Der er en gensidig respekt mellem SVN og gennemførelsesvejlederne – og ledelserne på skolerne.

Som nævnt i afsnit 2 om Udvidet behov har vi på næsten alle skoler indgået nærmere konkrete aftaler om særlig indsats for elever med udvidet behov. På nogle skoler involverer gennemførelsesvejledere sig aktivt, men på de fleste skal initiativet og størstedelen af aktiviteterne komme fra SVN's vejleder. Bestemmelserne i vejledningsbekendtgørelserne om at udveksling af personfølsomme oplysninger om elever kun må ske med disses samtykke kan i praksis give hindringer for et mere smidigt samarbejde og gensidig henvisning.

Der er etableret enslydende samarbejdsaftaler med lederen på hver gymnasial institution, der omhandler samarbejdet mellem SVN og skolen, herunder de opgaver SVN løser og hvorledes skolen støtter op om disse – praktisk, logistisk, mht kommunikation og synlighed og mht vejledning. Aftalerne er gyldige i hele kontraktperioden, men kan efter behov tages op til revision.

SVN holder et planlægningsmøde med hver enkelt skole, hvor det kommende års vejledningsaktiviteter aftales, herunder eventuelle konkrete vejledningssamarbejder. Som noget nyt nedfældes dette, ikke alene i skemaform, men også som et beskrivende referat. Referatet har allerede vist sin værdi som et nyttigt redskab for opfølgning på årets aktiviteter, og det indgår som en skolespecifikt, årligt bilag til ovennævnte samarbejdsaftale.

Statistik og resultater for vejledningsaktiviteter på skolerne.

SVN har i 2009 gennemført 655 kollektive eller gruppevise vejledningsarrangementer, med i alt 36.770 deltagere. Antallet af arrangementer er 20% mindre end i 2008, da vi har valgt at holde arrangementerne i større hold samt at reducere antallet af separate oplæg. Antallet af deltagere er steget med 4%, svarende til eleverne i de nye områder. Antallet af individuelle samtaler med elever på skolerne er steget fra 1120 til 1440, eller 29%. Stigningen afspejler primært flere vejledninger med elever med Udvidet behov (se afsnit 2).

Studie- og erhvervstræf er SVN's store vejledningsarrangement der giver indsigt og vejledning om de konkrete videregående uddannelser inden for interesseområder, samt om jobområder og studieliv/sabbat. Det afvikles i samarbejde med messen Uddannelse Uden Grænser. SE-træf er obligatorisk for eleverne i de årgange, de enkelte gymnasier vælger at lade deltage, dvs. afgangsklasserne og 2.g-klasserne langt de fleste steder. Det er vores vurdering, bla på baggrund af den formelle evaluering med deltagerne og på baggrund af vore efterfølgende samtaler med elever, at deltagelse i SE-træf og UUG-messen giver nyttig

inspiration, øget afklaring mhp. valg og øget fokus på, hvordan de unge der vælger sabbat kan bruge denne relevant og dermed hurtigere og mere sikkert vælge og søge optagelse. SVN finder det problematisk at enkelte gymnasier vælger ikke at lade afgangsklasserne (men alene 2.g) deltage, trods vore direkte henvendelser. Det er vores klare opfattelse at afgangseleverne i kraft af større modenhed og forestående dimission har et særligt stort udbytte af deltagelse i arrangementet.

I 2009 deltog 5.500 elever svarende til godt 81% af målgruppen (antallet er inkluderet i ovenstående). Unge med afsluttet ungdomsuddannelse inviteres også, og et mindre, men stigende antal deltager, i 2009 ca. 100.

Evalueringen viser at udbyttet og tilfredsheden er stor:

- 79% af respondenterne svarer *i høj eller nogen grad* til spørgsmålet om SE-træf har gjort dem klogere på uddannelsesvalget
- 52% svarer *i høj eller nogen grad* til om SE-træf har ændret deres syn på valget.
- Vil SE-træf få betydning for dit kommende uddannelsesvalg?: 64% svarer *i høj eller nogen grad*, 22% *i mindre grad*

Brobygning SVN varetager koordineringen, transportplanlægning og det fælles tilmeldings-system til Brobygning på de videregående uddannelser i Nordjylland. Disse opgaver er ikke en del af Studievalg-kontrakten, men finansieres af de nordjyske institutioner og Region Nordjylland. Det indgår som en integreret og aktiv del af SVN's vejledningskoncept at præsentere de vejledningssøgende (primært i ungdomsuddannelserne) for og motivere dem til at deltage i brobygning/studiepraktik i eller udenfor regionen. Brobygning har en betydelig effekt mht. at give deltagerne en oplevelse af studier og studiemiljø og dermed medvirke til afklaringen. Ikke mindst på unge med udvidet behov i form af uddannelsesfremmed baggrund og handlingsbegrænsende tvivl.

SVN har sammen med Studievalg Sydjylland i 2009 fået udviklet et nyt, smidigt tilmeldings-system til brobygning, som kan håndtere tilmelding, inkl. til transport, på landsplan, dvs på tværs af de regionale arrangementer.

Statistik og evaluering af Brobygning Nordjylland:

	Deltagere fra hele landet i Brobygning Nordjylland	Nordjyder i Brobygning Nordjylland	Nordjyder i Brobygning i hele landet i alt
2009	1434	1162	1712
2008	1142	805	1105
Ændring	292	357	607
	+26%	+44%	+55%

Over hele linjen er der altså stor vækst i antal deltagere, sammenlignet med 2008.

I 2009 deltog 36% af de gymnasiale afgangselever (hovedmålgruppen), mod 28% i 2008.

For en del af målgruppen er det et problem at deltagelse i brobygning medfører at de mister undervisning og for nogen er det et problem at deltagelse giver fravær.

NB! tallene er ud over de tal der er indberettet af til UVM som SVN's egne vejledningsaktiviteter.

- I evalueringen svarer 95% at de som helhed vurderer Brobygning Nordjylland som godt eller meget godt.
- 95% er enig eller meget enig i at BN gjorde dem klogere på deres uddannelsesvalg.
- Hvor vigtig har B været for om du vil søge ind på uddannelsen: 83% afgørende eller nogen betydning

6. Kommentarer til kvalitetssystemet og evt. ønsker om forbedringer

Der blev i 2009 gennemført en evaluering på gymnasierne om gennemførelsesvejledningen, med enkelte spørgsmål relateret til Studievalg. I benchmarkingen scorede SVN (lidt højere) end de øvrige centre, og det opfatter vi på den måde at vi er på rette vej.

SVN forstår, at der i 2011 udarbejdes en evaluering om Studievalgs vejledning blandt eleverne i ungdomsuddannelserne, svarende til den der blev lavet i 2008. Det ser vi frem til, da 2008-undersøgelsen af elevernes udbytte af Studievalgs vejledning har været meget nyttig og informativ. Bla. har den, sammen med de årlige profilundersøgelser, dannet udgangspunkt for vore stærkt øgede fokus på unge med uddannelsesfremmed baggrund.

Kvalitetssikringssystemet omfatter også punktet overgangsfrekvenser. På uvm.dk findes statistikker om overgange fra ungdomsuddannelse til uddannelse eller anden aktivitet. De er kun delvist nyttige. Dels er de nyeste tal fra 2005, og dels savnes en mere relevant detaljeringsgrad. Det er ikke muligt at se, hvilke uddannelser de unge går eller er i gang med. Desuden savnes (opdaterede) tal for, hvor mange af en årgang og en gymnasie- hhv eud-årgang der går i gang med og gennemfører en videregående uddannelse. Spørgsmålet er luftet for UVM-repræsentanter, der deltog i Studievalgs tværgående Evaluerings-erfagrupperes møde i december 2009. Ved samme lejlighed blev aftalt hvorledes gruppevejledningsaktiviteter skal registreres.

SVNs egen kvalitetssikring og udvikling følger den model som vi har beskrevet i kontrakten. Vore observationer, tilbagemeldinger fra skoler og vejledningssøgende og interne diskussioner har bla. resulteret i en række initiativer vi vil igangsætte i det kommende år – se afsnit 9.

Henvendelser (vejledninger) i den åbne vejledning

	Ialt
2009	6024
2008	5126
ændring	898 (+ 18%)

SVN har altså i 2009 haft knap 900 eller 18% flere i den åbne vejledning, til trods for at åbningstiderne er blevet reduceret ved overgangen til den nye kontrakt. Som nævnt har vi frem for alt haft mange flere vejledninger med udvidet behov, 2009 = 1092, 2008 = 391. 18% af det samlede henvendelsesantal er udvidet behov.

Et nærmere kig på tallene for hele året:

- Personlige henvendelser - her er der især stigning i henvendelser fra Unge og voksne uden for ungdomsuddannelser: 2103 mod 1527.
- Telefoniske henvendelser - lidt færre fra unge i ungdomsuddannelser.
- Mail og MSN - også lidt færre fra unge i ungdomsuddannelserne. Men en del flere fra Unge og voksne uden for ungdomsuddannelserne - det sidste tolker vi sådan, at der er mange af dem der er færdige i gymnasiet, der gemmer os som MSN-kontakt (og mail-adresse) og bruger os.

Alle henvendelser og alle individuelle vejledninger i og uden for skolerne er med personer, der har behov for vejledning, indsigt, afklaring. Mange kan på baggrund af kort kontakt med Studievalg komme videre med deres valg, videre undersøgelse, kontakt, ansøgning mv., men ville have vanskeligt ved det uden. Henvendelser fra personer med udvidet behov tager typisk længere tid, dels til afdækning af deres barrierer og dels til vejledning og opfølgning.

7. Erfaringer med vejlederuddannelserne

Det er et bekendtgørelseskrav at Studievalgs medarbejdere skal have Diplomuddannelsen i Uddannelses- og erhvervsvejledning eller en tilsvarende uddannelse.

SVNs politik mht. vejlederuddannelse er, at alle vejledere gennemfører de tre obligatoriske moduler på uddannelsen – eller en tilsvarende uddannelse efter nærmere vurdering. I forlængelse heraf er det planen at vejlederne søger Realkompetencevurdering (RKV) for resten af uddannelsen. Pt. har to vejledere hele uddannelsen, to har netop gennemført de tre moduler og to er netop startet på modulerne.

SVNs vejledere har som nævnt primært deltaget i de 3 grundmoduler på uddannelsen. SVNs vurdering er, at uddannelsen bidrager til at skabe et rum til at reflektere over ens vejledningspraksis, rammerne for den vejledning vi yder, hvem er dem vi vejleder og hvordan er vejledningen set i et samfundsmæssigt perspektiv. Udbyttet er tilegnet på baggrund af en del af undervisningen, men især i forbindelse med opgaveskrivning, hvor der bliver mulighed for at fordybe sig i en selvvalgt problemstilling. Efter deltagelse i uddannelse er vejlederne bedre rustet til at udvikle vejledningen både ens egen vejledningspraksis, men også i forhold til udvikling af Studievalgs vejledningskoncept ud fra de fastsatte rammer i kontrakten.

Kvaliteten i uddannelsen har været meget varierende. Undervisningen i nogle moduler har været ustruktureret. I flere tilfælde har der manglet en rød tråd mellem undervisningsgangene, hvilket har bevirket, at deltagerne ikke kan se sammenhængen i og anvendelsen af teorierne. Desuden har det ofte virket som om, at de forskellige undervisere ikke har koordineret undervisningen indbyrdes og har ikke haft kendskab til, hvad de hver især ville undervise kursisterne i.

Realkompetencevurderingen giver imidlertid store problemer. Denne varetages af de institutioner (Professionshøjskoler), der har udbudsretten til uddannelsen. Det har i hele Studievalg-kredsen ikke været muligt for nogen at få en RKV for vejlederuddannelsen. En enkelt (meget erfaren og kompetent) har forsøgt og fået tilbagemelding som tyder på at institutionen forventer dokumentation og behandling svarende mere til en meritvurdering. Forespørgsler hos institutionerne tyder på at dette er konceptet og at man ikke skal forvente at kunne få RKV for afgangprojektet, som altså skal gennemføres fuldt ud. Ovenstående vurderes ikke at være i overensstemmelse med intentionerne for RKV og er ressourcemæssigt ikke holdbart for medarbejderne og centret. Videre vurderes der at være en usaglig interessekonflikt når de institutioner der har udbudsretten til uddannelsen også skal bedømme realkompetence og tjene penge på de personer der ikke vurderes kompetente.

Kravet om at alle vejledere skal have en relevant vejlederuddannelse er godt og rimeligt, og som det fremgår ovenfor har vejlederne og centret også godt udbytte af uddannelsen. Men det er meget ressourcekrævende og en belastning for både centret og medarbejderne, at vi uddanner vejledere, hvorefter nogle efter et antal år flytter til andre jobs, og vi kan starte forfra. Uddannelse medfører en dags fravær ugentligt (i tre semestre for tre moduler). Hertil kommer et antal dage til opgaveskrivning og eksamen. Prisen er kr 6.000 pr modul plus materialer. Bortset fra i ét tilfælde har det hidtil ikke været muligt at ansætte personer med vejlederuddannelse. Se i øvrigt afsnit 9.

8. Jeres evt. kommentarer til ungepakken, herunder ikke mindst e-vejledning

Især to, evt. tre ting i Ungepakken er specielt relevante for SVN:

E-vejledning i tilknytning til ug.dk er foreslået som et fremtidigt nyt tilbud i det danske vejledningssystem. E-vejledning: telefonisk, e-mail, sms, chatprogram.

E-vejledningen bør etableres som et åbent tilbud for alle målgrupper og dække hele uddannelsesspektret. Det kan være vanskeligt for folk med vejledningsbehov selv at definere og afgrænse om deres spørgsmål falder ind under en type uddannelse eller en anden – og i en del tilfælde vil spørgsmålene og behovet faktisk gå på tværs af både niveauer og uddannelsestyper (ordinær eller efter/videre-uddannelse). Tilbuddet vil formentlig også kun kunne accepteres som relevant og acceptabelt af borgerne, hvis det er sammenhængende og ikke adskilt på ungdoms-, videregående- og efter/videre-uddannelse på flere niveauer.

Succes forudsætter også at tilbuddet markedsføres bredt og intensivt i det offentlige rum og på uddannelsesinstitutioner og evt. brandes med de kendte: UU og Studievalg. Tilbuddet bør være tilgængeligt i den tid hvor borgerne har tid og behov. Uvm.dk skriver kl. 8-22, 7 dage om ugen. Det koster og kan være svært at motivere erfarne folk til at tage så sene vagter, og det bør vurderes nøjere om behovet i weekender og (sen) aften står mål med omkostningerne. Det må forventes at det vil tage nogen tid (nærmere to end ét år) før ordningen er indkørt og der kan tages stilling til omfang og brug over længere tid – og dermed dimensionering af ordning, bemanning og åbningstid. Man kan med fordel anvende erfaringer fra sammenlignelige systemer (fx Biblioteksvagten) til at afklare dimensionering, tidsperioder mv. E-vejledningsopgaven bør koordineres centralt / af et sekretariat el.l., men kan varetages decentralt med mulighed for gensidig, umiddelbar henvisnings/omstillingsmulighed mellem vejledningsordningerne (UU, Studievalg, VEU-centre – og uddannelsesinstitutioner?), når spørgsmålene nødvendiggør det. Evt. kan der arbejdes med at henvendelser (telefoniske, mail, chatprogram mv.) kanaliseres til den rette vejledningsinstans via et valgsystem. SVN (og de øvrige centre) har konkrete og praktiske erfaringer med telefonisk, mail- og online-vejledning, samt brevkasse, som er relevante ift. en kommende E-vejledning. Studievalg-centrene imellem vil der kunne etableres en vagtordning. Svar- og vejledningsniveauet bør være generelt – på uddannelses- og –type-niveau (ikke viden vejledning om enkeltstudium /institution - henvisning), med tværgående viden og overblik, samt ekspertindsigt i ansøgning, optagelse, krav. Mao. på det niveau, hvor Studievalg (og UU) i forvejen opererer.

Det er politisk besluttet, at **gennemførelsesvejledning som begreb afskaffes og erstattes af en institutionspligt til fastholdelse** – formentlig fra august 2010, men først med fuldt gennemslag i de almene gymnasier i 2012. Det betyder at den enkelte institution / leder skal beslutte hvilke indsatser der skal gøres på institutionen for at sikre størst mulig gennemførelsesgrad og fastholdelse af elever/studerende. Det vil medføre at vejledningsindsatserne på de enkelte skoler vil blive endnu mere individuelle og lokalt prægede. Det er vigtigt for Studievalg og for den samlede værdi af vejledningen/indsatserne, at skolerne fortsat forpligtes til at have fokus på at deres elever går videre i uddannelsessystemet, og til fortsat samarbejde med Studievalg og vores vejledning – og at vi har vejledningsmæssige kontakter. Fastholdelsesindsatser kan have andre virkemidler end vejledning, og andre aktører end vejledere – så i fremtiden kan de personer på institutionerne, der kan have interesse i et vejledningsmæssigt samarbejde med Studievalg blive færre/fylde mindre. Der kan komme en øget belastning for Studievalg fordi aktiviteterne på skolerne bliver endnu mere forskellige, og de forventer / vil være med til noget forskelligt med Studievalg.

Den vejledning, SVN (og de øvrige centre) yder om valg af videregående uddannelse giver et betydeligt bidrag, især for visse elever, til at disse ser et mål og en mening med at gennemføre ungdomsuddannelsen. Hertil kommer at SVN principielt vil kunne gøre yderligere, særlige indsatser, som støtter op om den enkelte institutions fastholdelsesaktiviteter – men i det omfang SVN skal differentiere vejledningen ift. mange institutioner, går det ud over SVNs kontraktlige forpligtelser og mulighederne inden for det vederlag centret nu får.

Faglige suppleringsmuligheder for EUD'ere

Endelig omtaler Ungepakken etablering af "EUX", altså en EUD-uddannelse med mulighed for at opnå (delvis) studiekompetence. Der tales om at etablere faglige suppleringsstilbud til disse.

Det er essentielt for en øget overgang til videregående uddannelse for personer med en (almindelig) EUD at der etableres en reel faglig suppleringsmulighed for alle EUD'ere, svarende til og, af hensyn til koordinering og gennemskuelighed, gerne i samme regi som den nuværende GSK-ordning.

SVNs leder har tidligere fremsendt et notat til UVM der beskriver behovet, og er i kontakt med den lokale GS-koordinator om sagen.

9. Evt. nye tiltag, justeringer og ideer

SVN har tilrettelagt et kursus for alle medarbejdere om mødeledelse og effektive møder, som bla. har givet konkret inspiration til udviklingen af vores interne og eksterne mødepraksis. Desuden har alle medarbejdere deltaget i et glatførekursus i december, hvilket vi i denne vinter har haft stor nytte af!

Ad EUD: På baggrund af erfaringerne beskrevet i afsnit 2 forventer SVN at det vil være en længere proces at få det konkrete samarbejde med oplæg, screening og øvrig vejledning til at fungere efter hensigten. SVN vil i foråret 2010 forstærke indsatsen for at dette sker, bla. ved fysiske møder med alle skoler og kontaktpersoner, hvor formålet med indsatsområdet og aftalerne gennemdrøftes og tilpasses vilkårene på den enkelte skole.

Ad ug.dk og anden it: Studievalgs tværgående erfa-gruppe om IT og web har analyseret ug.dk og udformet et notat med kommentarer og konkrete forslag til forbedringer. Notatet fremsendes til UVM snarest muligt.

Brobygning-tilmeldingssystem - SVN har samarbejdet med et privat IT-firma og andre Studievalg-centre omkring udviklingen af et tilmeldingssystem til brobygning. Dette er anvendt i 2009 i Nordjylland og Syddanmark og vist sig som et smidigt og velfungerende redskab. Systemet er udviklet mhp. at det kan anvendes til brobygning i hele landet – dvs. på tværs af de regionale ordninger, og til en eventuelt landsdækkende brobygningsordning.

Ad kvalitetssystemet:

SVNs eget kvalitetssystem har bla. resulteret i, at vi i har øget fokus på og stærkt øgede resultater mhp at nå og vejlede unge med udvidet behov i og uden for ungdomsuddannelserne.

Desuden har vi i 2010

- Etableret en procedure til at analysere vores vejledningsindsats på gymnasierne, holder en udviklingsdag, og har nedsat en gruppe til at udmønte forslag herfra i en konkret udvikling af vejledningsaktiviteterne.
- Som et led heri vil vi etablere fokusgrupper med elever på en række skoler for at få kvalitativ feedback fra brugerne om, hvorledes SVNs vejledning fungerer og kan forbedres.

Ad vejlederuddannelse og realkompetencevurdering

SVN foreslår at Undervisningsministeriet gør kravene til vejlederuddannelse mere lempelige og mere flexible. Samt at Undervisningsministeriet sikrer, at RKV bliver en rimelig og overkommelig opgave i overensstemmelse hensigterne for en RKV. F. eks. således, at en RKV for vejlederuddannelse tager udgangspunkt i vejlederens dokumenterede relevante erfaring med vejlederopgaver og målgrupper sammenholdt med stillingsbeskrivelsen. Bedømmelsen kan evt. foretages af den ansættende myndighed under ansvar overfor SVNs bestyrelse og UVM.